

Trzynasta rocznica

Prof. dr. Ignacy Mościcki Na Zamku Królewskim

Trzynaste lat temu, gdy po przebiegu majowym 1926 roku Józef Piłsudski wkroczył na scenę prof. Mościckiego jako najpodniejszego do objęcia stanowiska Najwyższego Dostojnika państwa. Osoba Jędrzejki była tylko cieniem wojennym o niepodległość i afirmację naukowca. Ci, którzy wykiwali zęby naszej wolności, wiedzili, że Ignacy Mościcki — jak się sam potem z dumą określił — był jednym z „pierwszych pilnujących”, że już w roku 1892, zmuszony przez carską cenzurę, opuścił kraj, by udać się do Londynu i w Szwajcarii brał intensywny udział we wszystkich przygotowaniach do walki o wyzwolenie. Ci zaś, którzy u nas zajmują się sprawami ścieżki wiedzy, wiedzili, że żył prof. Mościckiego był aktywnym uczestnikiem wielkiego mechu naukowego, że na przełomie 19-go i 20-go stulecia młody asystent przy katedrze fizyki Uniwersytetu we Fryburgu zapisał się złotymi głaskami w dziejach nowoczesnej techniki wykładem, umożliwiałym wywołanie światła z powietrza, — że następnie Jego myśli służyły rozwojowi polskiego przemysłu wyrazem się w imponującym szeregu wynalazków, jak przerobu glinek krajowych na glin techniczny lub brykietowanie mialu węglowego — że Choroń i Mościcki to wielkie dzieło, a powstanie „Chemicznego Instytutu Badawczego”, opracowującego nowe metody przetwarzania naturalnych bogactw Polski.

Jednak na arenie życia publicznego z czołw laboratoryjnych naukowych wyprzedził go szermierzem o niepodległość i szermierzem Wielkiego Budowniczego Polski — i oddał się, stępnym świadkami działalności, pełnej zasług działalności człowieka wielkiego umysłu i charakteru, wysokiej kultury duchowej i głębokiego patriotyzmu.

Zwłaszcza ostatnie lata dla tej działalności stawały się trudnymi, wypadki, mające poważny wpływ na nasze położenie i domagające się mądrej i zapobiegliwej reakcji z naszej strony.

Pierwszym z takich zdarzeń było też wysunięcie przez Główną Radę Państwa, jak najdalej wiodący wyodrębnić osobę Wodza Naczelnego Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza. Prezydent Mościcki uznał słuszenie, że w tym naszym państwie w obecnym warunkach dynamiki, coraz bardziej uciążliwej, jak na świecie, Wódz Naczelny musi stać się osobą, obejmującą nie tylko zawo-

du armii, ale również i całe społeczeństwo, wszystkie dziedziny naszego życia obywatelskiego, jeśli mamy szczerze i zrealizować nowoczesną koncepcję „narodowej budowni” i pogłębione obronę Polski od powołania do najwyższego poziomu.

To też ta ścieżka, wiodąca obywatela państwa od powołania do najwyższego poziomu — reprezentacja zwierzchniej władzy i przedstawicielstwa ramienia szynowego — stanowi opokę, na której oparte są dzieje ostatnich lat: starania Polaków o stworzenie własnego obronnego przed naporem wydzierżew, rozgrywania się na arenie światowej.

Fundament istowy, na którym w tych latach budujemy dzieło „obrony Polski”, stanowi wysunięcie przez Wodza Naczelnego hasła zjednoczenia.

Hasło to podjęte zostało przez P. Prezydenta Mościckiego i zostało przezeń całkowicie poparte.

„Nie jesteśmy — mówił 19 marca 1937 P. Prezydent — zjednoczeni, zamiesz zjednoczenia jesteśmy rozproszeni. Jednostka. Samo dobrobie armii pełnej mocy nam nie da i nie obawiać dostatecznie naszej niepodległości. Musimy

strony naszej psychiki, psychiki: młodość obywateli nastrojów na harmonijny dźwięk”.

„Idea zjednoczenia — mówił — zmusza nas do pracy we wszystkich kierunkach, we wszystkich dziedzinach. „Gdyby ta chwila, chwila zjednoczenia ostrzegła — męga przy obywateli, że większość społeczeństwa, to przyszłe pokolenia nie byłoby w stanie nam tego dawać”.

Tak opiewał walczyka Pierwszego Obywatela i Zwierzchnika Państwa, wyzwalając z doświadczeń na posterunku, z którego ogarnąć można wszystkie potrzeby i konieczności państwa i narodu.

Dni, w rocznicę objęcia najwyższego dostojństwa w Polsce przez profesora Mościckiego, otoczonego powściągnięciem: umiarem — najlepiej ucieczymy Prezydenta Rzeczypospolitej, jeśli Mu powiemy, że nastroiliśmy strony psychiki naszej na harmonijny dźwięk i skupiliśmy się, gdy nad naszym głosem — rzucając posw. historii, przy idei zjednoczenia, zwracając i podporządkowania się „organizmowi kierowniczej woli”, jak tego od nas domaga się Wódz Naczelny.

WSZYSCY GRAJĄ

w szczęśliwej kolekturze

KAFTALA

KATOWICE, UL. DYREKCYJNA 2

ponieważ tam padają stale WIELKIE WYGRANE.

Losy do I-ej klasy są już do nabycia.

Listwa zamówienia załatwia się osobno.

Konto P. K. O. 304.061.

Kulisy sprawy Lubonia

Zagadkowa rola „Zachospiru”

Otrzymałmy poniższe sprostowania:

Powołując się na art. 27 Prawa Praso-owego z dn. 21.XI. 1938 (Dz. U. poz. 608), mamy zaszczyt prosić Pana Redaktora o zamieszczenie w najbliższym numerze sprostowania następującej treści:

W numerze dziennika „Kurier Zachodni” z dnia 23 maja 1939 r. zamieszczony został artykuł pod tytułem: „Kulisy sprawy Lubonia, Zagadkowa rola „Zachospiru”, w którego tytule i treści po- dano szereg nieprawdziwych i niezwy- szym stanem rzeczy wiadomości, doty- czących Zachodnio-Polskiego Zjedno- czenia Spiritusowego Sp. z o.o. w Po- znańcu, oraz działalności wiceprezesa Rady Nadzorczej naszej instytucji, p. Stefana Surlana.

W tym stanie rzeczy uważamy za konieczne oświadczyć, co następuje:

1. że porównanie w powyższym artykule działalności w kierunku wykupienia portfełu akcji „Luboskiej Fabryki Drożdży” ma za wyłączenie i jedynie cel wywołania z rąk niemieckich akcji tego przedsiębiorstwa, znajdującemu się na przedsięwzięciu, zainicjowanego przez Zachodnio-Polskie Zjednoczenie Spiritusowe, a więc wprowadzenie, jak również w tym kierunku działalność Zachodnio-Polskiego Zjednoczenia Spiritusowego polaryza się celem.

Namioty do obrony O.P.L.

Nosze ratownicze

najtaniej poleca

Składnica Harcerska

Sonowice, ul. Warszawska 1

wielu z polskim interesem gospodar- czym i państwowym.

2. że Zachodnio-Polskie Zjednoczenie Spiritusowe w całej swojej działalności stawiało sobie za cel społeczenie prze- mysłu rodzimego na terenie województwa Poznańskiego i Pomorskiego i osiągnię- cie w tym kierunku bardzo poważne re- zultaty, wykupując z rąk niemieckich szereg wielkich placówek przemysłu ro- lego: „Alkafaw”, „Wirkelhausen”, „Lubus”, „Kochanowski”, „Przemys- łowe w Tczewie i „Przechow”.
3. że Zachodnio-Polskie Zjednoczenie Spiritusowe w Poznaniu jest organiza- cją polską, niewielki udział w kapitale spółkowym gorzeli niemieckich konfe- kcy z uwzględnieniem gospodarczym, w którym charakter polskiego naszego pa- stwa jest nie zmienia. Zarząd tej gładzi się z samych Polaków, z we władach nadzorczych zasiadają pomiędzy innymi poważnie znane osobistości, jak pp. Józef Losos, Mieczysław Chłapowski, Stefan hr. Czarniecki, Jan Dominiński, Zbigniew hr. Żółkowski.

4. że wszelkie poczynania Zachodnio- Polskiego Zjednoczenia Spiritusowego w kierunku nabycia akcji „Luboskiej Fabryki Drożdży” były prowadzone w ścisłym porozumieniu z polskimi wła- dzami państwowymi. Jeżeli zaś chodzi o te części portfełu, która dotyczyła ustalenia podatkowego z rąk niemie- ckich, to decydowały tutaj wyłącznie polskie czynniki państwowe, które przeprowadziły odnośne rokowania bezpośrednio z władzami niemieckimi.

5. że p. Stefan Surlan, jako repre- zentant Zachodnio-Polskiego Zjednoczenia Spiritusowego, działał wy- łącznie w interesie i na rzecz tej insty- tucji.

Z poważaniem

Zachodnio-Polskie Zjednoczenie Spiritusowe

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

L. Starzewski K. Zambrzycki

W wirze zdarzeń

Nowa ustawa

Oto jesteśmy świadkami narodzin nowej ustawy, jedynej w swej historii. Sejm uchwalił ustawę, która, chociaż tworzy nowe obywateli wartości społeczne — nie Państwo kosztować nie będzie!

To ustawa o adoptowaniu dzieci. Ani inicjatorzy projektu ustawy, ani szeroki ogół, nie zdają sobie w całej pełni sprawy, jak bardzo humanitarysty- ckie jest to ustawa — sa bezduszne i mroźne wszelkich wysiłków lekarny po- zostające bezduszne.

Ci wszyscy, którzy mają własne dzie- ci, nie mogą zrozumieć, co to jest tak- skrotna za dzieckiem, który można by przynajmniej jak swoje i szczerze gorąco pokochać i być przy nim jak pokochany. Ci wszyscy nie rozumieją, z jakim utę- pieniem w wypatrzeniu ukazania się u- stawie o adoptowaniu dzieci, wiele tysięcy matkówek w Polsce i kilkadziesiąt w samej Warszawie.

Na wydanie tej ustawy czekały także tysiące dzieci opuszczonych.

Wysoki Komisarz w Gdańsku

Powrócił do Gdańska Wysoki Komisarz Ligi Narodów prof. Buchekhardt, który na miejscu Komitetu

Trzech ma więc bardziej aktywny udział w sprawach gdańskich, wywołał konsternację wśród historyków, Woin- go Międo. Politycy niemieccy sądzi- li, że postawiając się ciągle prowokacji, zmusza Polskę do posunięć, które były- by dla Rzeczypospolitej nie do zaakcep- towalnej i do zwolnienia wity z sążniam na Polskę.

Powrócił Komisarz Ligi Narodów, cał- kowicie przeciwny do rachuby hiderow- ców. W razie bowiem prowokacji i akcji przeciwko Polsce, która by zgrażała bez- pieczeństwo interesów Polski na terenie W. Międo, oraz życia Polaków zamiesz- kanych w Gdańsku, Wysoki Komisarz miałby prawo zadziałać pomocy polscy- ną i nawet wojakowej od Polski. W tym wypadku w razie rzeczywistych prowokacji, odpowiedzialność za wywołanie wojny nie mogłaby spaść na Polskę, gdyż stałoby się to — za głębię przedsta- wicieli Ligi Narodów w Gdańsku, który to przedstawiciel nie przyjmując cała od- powiedzialność za swe zarządzenia.

Radiosta- cja „Wolność”

Od kilku dni w eterze działa tajna krótko- nowa radiostacja czeska, która zapowiada na- szych zapowiedzi na- szych stacji „Wol- ności”.

Stacja niedługo ma ostro atakować Hana Szyrowego, Chwałkowskiego, o- stro Niemców, oskarżając ich o straszny terro- r w stosunku do ludności czeskiej. Podczas ostatniej transmisji zapowa- żały oświadczyć, że czeski komitet re- wolucyjny wykonał wyrok śmierci na zdradcy Czechu Arnoldzie Siwku, który od miesiąca pracował dla Gestapo i de- funkcjonował swych rodaków.

Warjat

Jeden z kinoteatrów berlińskich wyw- stał hurra-patriotyczny film pt. „Ein Mann will nach Deutschland zu- ruck” (Obywatel, który chce wrócić do Niemiec).

Przed wejściem do kina sto kilme- trowoy ogonek.

— Czy to taki dobry film! — zapy- tuje jakiś cudzoziemiec.

— Wiedle nie, ale książki pragnie- mieć tego warjata!

Silne lotnictwo

to pokój i bezpieczeństwo kraju!

ego wiamywacza policja przekazała do dy-
ktujących władz sądowych

100

